

A macskák helyes táplálása

A macskák táplálása

A macskák táplálkozásának alapvető jellemzője, hogy obligát húsevők, amely kifejezés azt jelenti, hogy **mindenképpen muszáj, hogy húst egyenek**, ahhoz, hogy az igényeiket kielégítsék.

Hús fogyasztása nélkül különböző hiánybetegségek alakulnak ki. Esszenciális (feltétlenül szükséges) számukra például az arginin és a taurin, melyeket hús bevitelével lehet fedezni, illetve vannak esszenciális zsírsavak is, amelyek nélkül a bőr- és szőrminőség jelentősen romlik, gyengén fejlődik az állat és szaporodási zavarok is előfordulhatnak.

Mindemelett a macskáknak nagy a **fehérje igénye is**, figyeljünk arra, hogy megfelelő minőségű tápot adjunk neki. Ha a csomagoláson megnézzük az összetételt, akkor amit érdemes figyelni az a **nyersfehérje és a nyerszsír százaléka**.

A macska nyersfehérje igénye körülbelül 30 % a nyerszsír pedig 15-30%.

Ha kereskedelemben kapható tápot etetünk az állattal, akkor azt érdemes az életkorához igazítani, úgy mint kölyök és junior (fiatal állatnak), felnőtt, senior (idős állatnak) tápok.

A kölyökmacskáknak napi 3-4x érdemes enni adni. A kölyöktápok csomagolásán található ajánlás szerinti mennyiséget adjuk, **általában 1 éves korig**. Amennyire lehet, próbáljuk úgy időzíteni, hogy minden nap körülbelül ugyanabban az időpontban kapja meg - a felügyelet során is, így a cica napirendje nem borul meg a gazdi távollétében sem. (Ez felnőtt, és idős cicák etetésére is vonatkozik!)

Ezután fokozatosan át kell térni a **felnőtt macskák számára gyártott tápokra**. A száraztápokat vagy úgy szokás adni, hogy egész nap kint van a tálban és korlátlanul a cica rendelkezésére áll, - ilyenkor akkor eszik az állat amikor csak szeretne- , vagy pedig naponta többszöri etetés van, ez napi 2-3 alkalmat jelent.

Majd 7-8 éves kor körül a senior táp adása javasolt.

A tápok csomagolásán az ajánlott adagolás is fel van tüntetve, ez egy iránymutató, hogy az adott eleségből mennyit kell adni a macskának naponta. **Nagyon fontos, hogy a gazdival megbeszélj minden részletet.** Ha speciális rendje van az etetésnek, akkor célszerű úgy időzíteni a személyes találkozót, hogy az az etetés időpontjára essen, és így együtt megcsinálhatjátok, meg tudja mutatni a gazdi mit hol találsz és hogyan szokta kivitelezni az etetést. **Neked, mint szitternek mindig a gazdi utasításait kell követned, ne változtass az etetésen a saját véleményed szerint, ugyanis emésztési zavarok alakulhatnak ki!** Ha a gazdi tápváltást tervez, kérd meg, hogy ne az elutazás idejére időzítse azt. Ha elkerülhetetlen, hogy ekkor legyen a tápváltás, fontos, hogy fokozatosan, nagyjából egy hét leforgása alatt térjünk át teljes mértékben az új tápra.

Vajon ehetnek a macskák kutyatápot?

A macskatápnak a kutyatápnál nagyobb mennyiségű A-vitamint, taurint, arachidonsavat és fehérjét kell tartalmaznia. A kutyáknak, a macskákhoz képest, kevesebb A-vitaminra van szükségük. A kutyákkal ellentétben a macskák nem képesek előállítani a szervezetükben a taurint és az arachidonsavat. Megfelelő mennyiségű taurin hiányában a macskákban szívbetegség, valamint látási problémák és fogászati elváltozások alakulhatnak ki.

Így mindenképp macskáknak gyártott táppal szükséges etetni a cicákat!

A macskák helyes táplálása

A macskák táplálási módjai:

- 🐾 **Száraz tápok:** ez akár korlátlanul is a cica rendelkezésére állhat, amennyiben nem hajlamos az elhízásra.
- 🐾 **Nedves tápok, konzervek:** ezek etetése macskák esetén ajánlott, hiszen a cicák a minimum mennyiségnél nem nagyon szeretnek többet inni, és a napi vízszükségletük 75%-t az eleségből képesek fedezni. A száraz táp mellé tökéletes kiegészítő naponta 1x vagy 2x etetve a nedves tápot. Fontos, hogy ha nem eszi meg időben, távolítsd el a tálkából a maradékot, mert a nedves tápok könnyen romlásnak indulnak szobahőmérsékleten, főleg a nyári melegben.
- 🐾 **Diétás tápok** (pl. vesebeteg, májbeteg, cukorbeteg, érzékeny bélrendszerrel rendelkező állatok számára): részletesen lásd alább.
- 🐾 **BARF** (Biologically Appropriate Raw Food): nyers etetés
- 🐾 **Házi koszt**
- 🐾 **A macskának külön főzött étel**

A macskák helyes táplálása

A macskák táplálási módjai:

Diétás tápokkal, gyógytápokkal való etetés

Krónikusan fennálló **betegségek esetén** jellemző, illetve az állat fokozatos diétáját szolgálhatják túlsúly esetén. Minden esetben állatorvos határozza meg a diéta hosszát és az etetendő tápot. Fontos, hogy az ételallergiát menedzselő diétás tápok esetében, **a jutalomfalatoknak is diétásnak**, hipoallergénnek kell lenniük!

Eliminációs diéta során is minden instrukciót be kell tartani, amire a gazdi felhívja a figyelmet. Például egy vesebeteg állatnak kizárólag csak vesekímélő táp adható.

Ha több cicára vigyázol, és eltérő étrenden vannak, mindegyiknek a saját, neki való eledelt kell biztosítanod. Ehhez, ha szükséges, akkor térben különítsd el őket az etetés idejére!

Házi koszt

Sokan még ma is azzal etetik a cicákat, amit otthon főz a család. Nincs is ezzel semmi gond addig, amíg a **macska adagjából eltávolítjuk a számára ártalmas, akár mérgező alapanyagokat**. Fontos, hogy nagy cukortartalmú gyümölcsöket ne kapjon a cica. Zöldségeket nyugodtan ehet, de a táplálék nagy része fehérje legyen, ne szénhidrát!

Nem javasolt továbbá a zsíros, fűszeres, sós, füstölt ételekből álló étrend sem - ezek hányást, hasmenést okozhatnak, pl. a csípős kolbász egyáltalán nem jó számukra, akár hasnyálmirigy gyulladást is okozhat. Minél idősebb egy macska, általában annál nehezebben emészt meg a zsíros, fűszeres emberi ételleket.

Fontos megjegyezni, hogy a magas sókoncentráció nem tesz jót a veséknek és a szívnek, főként hosszútávon. Szívbeteg macskának tilos sós ételmaradékot adni! Sok háztartásban a cica megkapja az aznapi ételmaradékot, ami általában nem nagy tragédia, ha már hozzászokott az emésztése. Sose adjunk a cicának penészes ételt, ugyanis ez fokozottan veszélyes az egészségére!

A macskák helyes táplálása

BARF etetés

Napjainkban egyre népszerűbb a nyers hússal való etetés, ha ilyen étrenden van cicád, **nagyon körültekintőnek kell lenned** a hús frissességét illetően! Ebben az étrendben is TILOS nyers sertéshúst adni az állatnak, ez az állat halálát is okozhatja! Alaposan faggasd ki a gazdit, jegyzetelj, hogy mit ad, és ez alapján etesd te is!

A BARF étrend alapja a csontos hús, színhús, belsőségek, illetve zöldségek és gyümölcsök megfelelő arányú összeállítása, szükség esetén táplálék-kiegészítőkkel kombinálva.

A szokásos arányok a következők:

- **40-50% csontos hús**
- **30-40% színhús**
- **5-10% belsőség**
- **10-20% zöldség és gyümölcs**

A BARF, vagy nyers étrend fokozott figyelmet igényel. A nem felhasznált eleséget mindig szakszerűen kell tárolni a hűtőszekrényben, fagyasztoóban, mert a nyers alapanyagok fokozottan romlandóak!

Nyers etetés mellett gyakoribb (havonta, vagy minimum negyedévente történő) féreghajtás javasolt. Nyers etetésnél kiemelten fontos, hogy amit a macska meghagy, esetleg nem eszik meg egy adott időre, azt ki kell dobni, mert gyorsan romlásnak indul.

Ez függ a felhasznált nyers alapanyagtól - pl. vese és egyéb belsőségek nagyon gyorsan megromlanak -, illetve a környezeti hőmérséklettől is, tehát nyáron erre fokozottan kell ügyelni! A nyers alapanyagok miatt személyi higiéniára is nagyon figyelni kell, alaposan kezet kell mosni, és eltakarítani az alapanyagok előkészítése, kezelése után.

Mikor NEM javaslom a BARF étrendet?

- ✘ Gyomor- és bélbetegséggel küzdő cicák esetében - ők nehezebben emésztik meg a nyers táplálékot
- ✘ Máj- és vesebeteg macskáknál kifejezetten veszélyes a magas fehérjetartalmú nyers etetés
- ✘ Azoknál a macskáknál, akik immunrendszer-működési zavarban szenvednek, nagyobb a fertőzések kialakulásának esélye
- ✘ Ha a macska rendszeresen találkozik, vagy együtt él fertőzésekre fogékonyabb személlyel, például: várandós hölgygel, kisgyermekkel, idős- vagy krónikus beteggel

Tápváltás menedzselése

Tápváltás

Fontos a fokozatosság! Kövesd az alábbi lépéseket, ugyanis az állat bélflórájának idő kell mire át tud állni és meg tudja szokni az új eleséget, de ha betartod a következőket, zökkenőmentes lesz a tápváltás:

- **1-2. nap** 25% az új eleségből és 75% a régi étrend szerintiből,
- **3-4. nap** 50% az új eleségből és 50% a régi étrend szerintiből
- **5-6. nap** 75% az új eleségből és 25% a régi étrend szerintiből
- **7. nap** 100%-ban adható az új eleség

Általában **egy hétig tart a váltás**, de ezt akár két hétre is ki lehet tolni érzékeny emésztőrendszerű cicáknál, arányosan beosztva a napokat. A tápváltás ideje alatt javasolt **probiotikum adása**, ezzel jelentősen csökkenthető a tápváltás miatti emésztési problémák kialakulásának valószínűsége.

Mit tegyek étvágytalanság esetén?

A gazdi távollétében előfordulhat, hogy a macska nem hajlandó enni, ezt egyrészt a szorongás és a stressz, másrészt egy új személy jelenléte válthatja ki. Mindenképpen kövesd nyomon a cica étvágyát, hiszen a macskák kifejezetten rosszul viselik az éhezést.

Ha azt tapasztalod, hogy nem eszik a cica, akkor kérdezd meg a gazdit, hogy van-e olyan eledel/jutalomfalat/hús, amit kifejezetten szeret, hátha azt hajlandó lesz megenni. Próbálkozhatunk natúr vízben főtt hússal és annak a levével. Ha az evés elleni sztrájk 1-2 napnál tovább tart, keresd fel a cica állatorvosát!

Fontos etetési tudnivalók

🐾 Ne etessük csonttal a macskát a biztonság kedvéért! Lehet, hogy a gazdi szokott neki csontot adni, azonban abban a pár napban míg rád bízta macskáját, kerülj a csont etetést a biztonság kedvéért. Már önmagában bármilyen csont könnyen bélsárrekedést okozhat, a csöves baromficsont (szárny-, comb- és lábszárcsont), viszont szilánkosan törik, így mechanikus sérülést okozhat akár szájüregben, akár az emésztőcsatorna bármely szakaszán. Rendszeresen előfordul a bélcsatornában vagy gyomorszájban elakadt csont, esetleg a szilánkos csont által átfúrt bélszakasz, nyelőcső. A csont eltávolítása endoszkóppal lehetséges, ha viszont ez nem kivitelezhető vagy sikertelen, akkor csak műtéti úton lehetséges. Ez egy életveszélyes helyzet, így az ilyen baleseteket jobb inkább megelőzni.

🐾 A víz minden életkorban korlátlanul álljon a macska rendelkezésére. Minden nap cseréld a vizet, és takarítsd ki az itatótálkát is! (Sajnos ez is szuper táptalaj lehet a kórokozónak, ha elhanyagoljuk a takarítását.) A cica igényeihez kell alakítani az itatást, vannak cicák, akik kifejezetten a lapos tálból szeretnek inni, de vannak, akik szinte csak a csobogó vizet fogyasztják, így számukra bizonyos ideig a csapot meg kell nyitni, vagy jól jöhet egy aprócska macska szökőkút, mely direkt arra szolgál, hogy folyamatosan folyik benne a víz, úgy van kialakítva, hogy visszaforgatja a rendszer a vizet. A megfelelő vízfelvétel kritikus fontosságú, anélkül dehidrálttá válik az állat és különböző betegségek, elsősorban veseelégtelenség alakulhat ki.

🐾 Ne nasiztasd a cicád az ő érdekében! Akkor sem, ha kunyerál! Ne adj neki mást a megszokott eledelén és jutalomfalatain kívül.

